

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113224685
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5113224685.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov - matky: Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/X, J. a otca: M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, J., o zníženie výživného a zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, v konaní o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/247/2013-285 zo dňa 5. mája 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca maloletého na zníženie výživného a návrh na zverenia maloletého M. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov (výrok I.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok II.).

V odôvodnení rozsudku uviedol, že otec sa svojim návrhom domáhal zníženia výživného na mal. M. s účinnosťou od 01.09.2013 a zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Súd vychádzajúc z ustanovenia § 28 ods. 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, §76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že návrhy otca na zníženie výživného a na zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov nie sú dôvodné. O výživnom naposledy súd rozhodoval rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 13P/85/2009-70 zo dňa 24.05.2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/62/2010-135 zo dňa 25.08.2010, ktorým zvýšil výživné na mal. M. na sumu 100,- € mesačne s účinnosťou od 01.09.2009 a zároveň zvýšil výživné na spoločnú dcéru účastníkov M. na sumu 120,- € mesačne. Otec bol v tom čase zamestnaný s priemerným mesačným čistým príjmom 690,- €, matka bola zamestnaná s priemerným mesačným čistým príjmom 370,- €. O zverení mal. M. do osobnej starostlivosti matky bolo rozhodnuté Okresným súdom Žilina rozsudkom č.k. 27C/86/2001-42 zo dňa 31.10.2001.

Pri svojom rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase vydania rozhodnutia. Súd zistil, že matka je naďalej zamestnaná, jej priemerný mesačný čistý zárobok predstavuje 389,- €. Býva v 1-izbovom byte spoločne so synom a dcérou, ktorá je už v súčasnej dobe zamestnaná. Má výdavky súvisiace s bývaním 126,- €, výdavky za plyn 6,- €, za elektriku 25,- € mesačne. M. je žiakom 9. ročníka ZŠ, navštevuje hokejovú triedu. Každý mesiac sa platí školné 48,- €, strava v jedálni 22,- €. Raz za rok chodí na športovú prehliadku k športovému lekárovi, kde poplatok je 35,- €. Má bežné výdavky so stravou, ošatením, výdavky so školou, so zakupovaním športového výstroja podľa potreby. Chodí na turnaje, zápasy, kde je potrebné zaplatiť štartovné, ubytovanie. Otec od 14.02.2013 poberá plný invalidný dôchodok vo výške

564,80 €. Býva spoločne s priateľkou v byte, ktorý je vo vlastníctve jeho priateľky. Po zaslaní výživného zvyšok finančných prostriedkov dáva priateľke. Lieky si zakupuje mesačne vo výške 10,- €, bral si úver na úhradu dlhov, spláca dlhy vo výške 37,80 €, 10,- € a 38,- € mesačne. Ubudla mu vyživovacia povinnosť k dcére M., ktorej prispieval na výživu 120,- € mesačne. S poukazom na § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O. s. p.) okresný súd vypočul maloletého, kde z vykonaného pohovoru s maloletým zistil, že tento nemá veľmi dobrý vzťah s otcom. Uviedol, že si neželá, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Je zvyknutý žiť s mamou a s otcom sa stretol naposledy približne pred dvomi rokmi. Podľa názoru súdu je mal. M. natoľko rozumovo vyspelý, aby vedel samostatne vyjadriť svoj názor a pri jeho výsluchu na pojednávaní jednoznačne uviedol, že chce zostať v starostlivosti matky.

Vychádzajúc z pomerov a okolností, ktoré existovali v čase rozhodovania, súd nezistil žiadne nové okolnosti od posledného rozhodovania, na základe ktorých by mal upravovať iným spôsobom zverenie maloletého do starostlivosti jedného z rodičov. Maloletý je vo veku 15 rokov a je schopný sformulovať vlastné názory a postoje. Vzhľadom na uvedené považoval súd návrh otca na zverenie mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov za účelový. Pokiaľ by otec maloletého skutočne mal záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého, tento návrh by podal už oveľa skôr a nie až po podaní návrhu na zníženie výživného. Maloletý bol zverený do starostlivosti matky v roku 2001. Odvtedy otec nežiadal o zverenie maloletého do svojej starostlivosti, nežiadal o úpravu styku s maloletým. Otec nemôže mať skutočne záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého syna, keďže uviedol, že v prípade, ak mu súd zníži výživné, upustí od návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. S poukazom na túto skutočnosť, prihliadnuc na názor mal. M., súd návrh otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti zamietol. Otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k dcére M., čo mal súd preukázané rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 17C/210/2013-21 zo dňa 28.10.2013, ktorým súd zrušil vyživovaciu povinnosť otca voči M. s účinnosťou od 01.09.2013. V čase posledného rozhodovania súdu príjem otca bol vo výške 690 €, mal dve vyživovacie povinnosti. V súčasnej dobe je jeho príjem, invalidný dôchodok vo výške 564,80 € a ubudla mu vyživovacia povinnosť vo výške 120 €. To znamená, že mu po odrátaní sumy 120 € zostáva približne rovnaká suma na úhradu jeho potrieb ako v čase posledného rozhodovania súdu. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil zmenu pomerov na strane otca, z príjmu, ktorý má, je schopný platiť doteraz určené výživné, preto jeho návrh na zníženie výživného zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., nakoľko ide o konanie, ktoré môže súd začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec dieťaťa, ktorý žiadal rozsudok okresného súdu vo veci zverenia mal. M. do striedavej osobnej starostlivosti prehodnotiť. Odvolanie odôvodnil tým, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dňa 02.08.2013 podal návrh na zníženie výživného na mal. M., ktorý odôvodnil zmenou svojich pomerov na základe dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a priznaním plného invalidného dôchodku. V tomto čase ešte stále platil výživné aj na plnoletú dcéru M. Rozhodnutím Okresného súdu Žilina zo dňa 28.10.2013, sp. zn. 17C/210/2013, mu bola zrušená vyživovacia povinnosť na dcéru M.. Dňa 18.12.2013 podal návrh na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Tento návrh dal na základe informácií od známych a priateľov o správaní sa jeho syna M.. Jeho správanie je arogantné, vyvoláva roztržky, ktoré končia bitkou. Je športovec a fajčí. Robí si čo chce a tým dospel k názoru, že ho asi matka nezvláda. V návrhu uviedol, že nechce byť pre syna iba zdrojom príspevku výživného, ale prispieť aj výchovou, nakoľko je na plnom invalidnom dôchodku a má viac času sa mu venovať. Od roku 2010 sa syn M. úplne zmenil. Začal ho úplne ignorovať. Odmieta vyjadrenie matky maloletého, že sa s ním nestretol približne 5-6 rokov. To, že nežiadal, aby sa mohol stretávať so synom nie je pravda. Keď mu volal, nikdy nemal čas, nikdy mu nevedel povedať kedy majú a hrajú zápas, aby ho mohol vidieť. Synovi sa nevnucoval, skôr čakal, že čím bude starší a bude mať svoj názor, bude prístupnejší. Pokiaľ bol zamestnaný, nemohol požiadať o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti, lebo často chodieval na dvoj, trojdňové pracovné služobné cesty. Tiež si potreboval usporiadať svoj súkromný život. S priateľkou žijú v spoločnej domácnosti viac ako 4 roky. Pred pojednávaním bol predvolaný na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žiliny ohľadne návrhov, ktoré podal na súd. Kolíznou opatrovníčka s ním jednala cca 10 min. Jediné na čo ho upozornila bolo, že môže žiadať buď zníženie výživného alebo zverenie syna do striedavej starostlivosti. Pred kolíznou opatrovníčku sa vyjadril, že žiada o striedavú starostlivosť o syna. Neskúmala prečo a na akom základe podal daný návrh, nepýtala sa ani na školu, ani na iné veci ohľadne syna, ako je uvedené v rozhodnutí súdu. Nezaujímal sa ani o to, či by boli vytvorené podmienky pre syna z jeho strany a čo vlastne bolo podnetom na návrh pre striedavú starostlivosť. Má dojem, že kolíznou opatrovníčka bola proti nemu (alebo mužom) zaujatá. Súhlasí s názorom súdu, že

M. je rozumovo vyspelý. Vie, kde má voľnosť a kde by musel poslúchať. Jednoznačne vyjadrenie, že chce zostať v starostlivosti matky nepovažuje za úprimné. V septembri 2013 sa chcela plnoletá dcéra M. odsťahovať k priateľovi a vtedy ju M. žiadal, aby sa mohol presťahovať s ňou. Tak isto sa vyjadril, keď odchádzala do zahraničia za prácou, aby ho zobrala so sebou, že nechce ostať s mamou. Odmietla vyjadrenie súdu, že jeho návrh na zverenie syna M. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov bol z jeho strany účelový. Návrh na zverenie syna do striedavej osobnej starostlivosti bol práve na základe viacerých informácií o správaní sa jeho syna a vyjadrení dcéry M..

Matka dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca dieťaťa navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že nie je pravda tvrdenie otca o správaní sa syna, bitkách, arogantnosti a fajčení. Syn M. sa samostatne vyjadril, že nechce byť v striedavej starostlivosti, ale chce zostať s ňou. S otcom sa nestýka už 5-6 rokov, čo uviedla vo výpovedi. Dcéra M. sa nikdy nevyjadrila, že ju M. žiadal, aby ho zobrala so sebou do zahraničia a už vôbec nie z dôvodu, že nechce zostať s matkou. Návrh otca je účelový, týmto návrhom sa chce vyhnúť vyživovacej povinnosti.

Kolíznym opatrovníkom dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca dieťaťa navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 za použitia § 156 ods. 3 O. s. p.), podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

V súvislosti s odvolacími námietkami otca maloletého považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že pokiaľ otec maloletého uvádzal, že návrh na zverenie syna do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov dal na základe informácií od známych a priateľov o arogantnom správaní sa jeho syna M., o roztržkách, ktoré sú ním vyvolávané, a ktoré končia bitkou, či o fajčení, na základe čoho dospel k názoru, že ho asi matka nezvláda, z návrhu táto skutočnosť nevyplýva. Návrhom doručeným okresnému súdu dňa 17.08.2010 sa otec maloletého domáhal zverenia maloletého do striedavej starostlivosti s odôvodnením, že je na invalidnom dôchodku, má oveľa viac voľného času a o to viac sa môže venovať synovi, chce mu byť plnohodnotným otcom a chce s ním mať lepší rodičovský vzťah. Otec maloletého v návrhu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by sa týkali nevhodného správania sa maloletého a jeho nezvládnutia zo strany matky. Rovnako v priebehu celého konania na prvostupňovom súde (ani pri svojom výsluchu na pojednávaní) otec maloletého nepoukázal na nevhodné správanie sa maloletého, ktoré by ho viedlo k podaniu návrhu na zmenu úpravy starostlivosti o maloletého. Vyjadrenie otca maloletého, ktorý uviedol, že ak súd vyhovie jeho návrhu na zníženie výživného, tak na návrhu na striedavú starostlivosť netrvá, naopak vyvoláva pochybnosti o skutočnom záujme otca podieľať sa na výchove maloletého a nasvedčuje skôr účelovosti tohto návrhu v snahe vyhnúť sa plateniu výživného, ako to správne uviedol i prvostupňový súd. V prípade skutočného záujmu o spolupôsobenie pri výchove maloletého mal otec maloletého možnosť domáhať sa zverenia maloletého do striedavej starostlivosti už skôr (doma je už od januára 2011), rovnako tak mal možnosť, pokiaľ sa od roku 2011 nerealizoval styk s maloletým, domáhať sa minimálne úpravy styku s maloletým za účelom upevnenia rodinných vzťahov.

Okresný súd pri svojom rozhodovaní nakoniec správne prihliadol i na názor maloletého, ktorý zistil jeho vypočutím na pojednávaní. Maloletý uviedol, že so zverením do striedavej starostlivosti nesúhlasí, s otcom nemá dobrý vzťah. V zmysle § 43 ods. 1 Zákona o rodine musí byť názoru maloletého dieťaťa venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti, rovnako v článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa sa hovorí, že dieťa, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, má právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Maloletý je vo veku 15 rokov, kedy už vzhľadom na svoju rozumovú vyspelosť dokáže vyjadriť svoj názor, preto nebol dôvod, aby okresný súd na ním prejavenu vôľu pri svojom rozhodnutí neprihliadol.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloleté deti je konaním, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.), preto odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.